

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: **csütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felolvasó szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Recepczió.

Ujlag megharsantak a klerikális harsonák. Minden nyomós argumentumot felhoznak, hogy a recepczionális törvény jelentőségét a lehető legkisebb értékre szállítsák alá és fogantyúnak megtalálták a zsidók recepczióját. A zsidók recepcziójában bizonyára az áttérési klauzula az, a mi kevésbé tetszhetik a vergődő ellenzéknek, mintha bizony nem az egyenlőség elvének tett volna szolgálatot a liberálisan gondolkodó kormány és pártja. Ne aggassa a recepczió ezen ága a nemes klérust, mert a zsidó hitfelekezetnek kilátása egyáltalán nem lehet a terjeszkedésre. A zsidó felekezet eddig lekötve tartott expauzivitásának felszabadítása tehát veszedelmet épen nem rejt magában s azon ellenzéki érvelés, hogy ez a többi felekezetek rovására esik, mint alaptalan, számba nem vehető. Miért e nagy riadalom? Tán azért mert zsidó polgártársaink az, egyházpolitikai javaslatokat elfogadták s mert nagy részük egyforma nézetet vall a köz-

óhajra épült liberális javaslatok megszavazóiival.

Hiszen a kor szellemében kell eljárunk s épen alkalmasat kell adnunk a zsidóságunk arra, hogy eddigi mulasztásait alkotmányos és egyházi tekintetben egyenlő jogkörben, a többi felekezettel egyenlő nivóra emelkedve hozhassa helyre.

Visszataszítani a zsidóságot régi, korlátolt helyzetébe, nem lehet kíváncsi a XX. század küszöbén; nem lehet akkor, midőn épen jogegyenlőséget vindikál magának minden egyes; lehetetlen akkor, a midőn hazafiúi és polgári kötelességét a többi hazafiakkal egyformán teljesíti. Nem konfundálható tehát azon jogokkal, melyeket más felekezetek már birtak, az a jog, melylyel e felekezet csak most ruháztatik föl.

S hát nem kell-e tekintetbe vennünk azokat a nagy szolgálatokat, melyeket hazánkunk tettek úgy az ipar és kereskedelem, mint a kultúra és az irodalmi téren.

Szükséges tehát ez a törvény, bármint szűkkeblűsködik is az ellenzék. Szük-

séges, egyéb tekinteteket mellőzve, már csak azért is, mert ez rontja le az utolsó akadályt, hogy a zsidóság kulturális tekintetben oda emelkedjék, hol az állam más polgárai vannak.

Egyenlősítették tehát egyházi tekintetben is az a zsidóság, mely a társadalmi jogok élvezetében eddig is egyenlő volt velünk.

O. O.

Politikai hírek.

Belföld.

A magyar püspökök és a reform politika. Ama bizalmas megbeszélések szerint, melyek a főrendiház legbefolyásosabb néhány tagja közt voltak, a tanácskozások a még hátralévő egyházpolitikai javaslatok tárgyában a főrendiház egyesült három bizottságában csak igen rövid időt fognak igénybe venni.

Miután biztosnak tartják, hogy a javaslatokat a főrendiház is elfogadja, a magyar püspökök sem szándékoznak nagy vitákat provokálni a képviselőház által már megszavazott elvi kérdésekben. Még a javaslatok ellenzöinél is az a vélemény kerekedett felül, hogy — a mint Vasary hercegprimás ő felségéhez intézett beszédében Balassa-Gyarmaton mondta — ma oly parlamentáris állapotról van szó, melyben a legitim elvi harcokat már megvitták.

A magyar püspökök és sokan ama főrendek közül is, a kik a kötelező polgári házasság ellen szavaztak, ennél fogva nem akarnak eleve kilátástalan, de Magyarország belső békéjének ártó szenvedélyes pártharcokat újból kezdeni.

A dagmotikus álláspontnak a magyar püspökök által leendő s magától értendő védelmezése mellett tehát az egyházpolitikai reformjavaslatok gyorsabb, a kedélyek megnyugtatóra és Magyarország belső békéjének jövőjére kedvező elintézése a főrendiház teljes ülésében is előrelátható.

A főrendiház hármashuzottasága szept. 27-iki ülésében elfogadta az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatokat.

Külföld.

Oroszország Koreában. Legutóbbi időben nagyon megsaporodtak a jelek arra nézve, hogy Oroszország be akar avatkozni a Khina és Japán között kitört háborúba. Ez a beavatkozás úgy látszik már megtörtént. Következményei kiszámíthatatlanok, mert Angolország is résen áll és Argusz-szemekkel őrzi ázsiai érdekeit. Petervárott régóta vadásztak már valami incidensre, melybe belekapaszkodva, az orosz császárságnak alkalma nyílnék állítólagos érdekeit valamely koreai kikötő vagy khinai terület megszállása által megvédelmezni. Így aztán Oroszország nagy lelki nyugalommal nézhetne a kelet ázsiai háború további fejleményei elé.

TÁRCZA.

A hőember.

Írta: Hevessi Jenő.

I.

Chamangeaux Illés, az ujonnan ki-nevezett számtiszt, mikor méltóságos nagyajtai Ajthay István főispán úrnál tisztelgett, hogy megköszönje neki kegyes pártfogását és a beszéd végeztével meghajtott a kissé hajlott derekát, hogy távozzék: úgy érezte magát, mint egy olyan szegény fiatal ember, aki váratlanul valami fényes örökséghez jutott.

A főispán kegyes leereszkedéssel voregette meg a vállait és barátságos hangon mondá neki:

— Igyekezzék a megkezdett uton haladni, kedves barátom, mert így csakhamar véglegesíteni fogjuk önt ezen állásában.

Illés néhány köszönő szót mormogott, aztán még egyszer meghajtotta magát a hatalmas pártfogó előtt és lassu léptekkel kiment a díszesen berendezett főispáni irodából.

Amint kiért az utcára, úgy érezte magát, mint egy újjászületett. A világot egészen más színben látta most maga előtt, mint máskor.

A nap forrón, szinte égetően süttött alá. A madarak vig danája, hangos csieseregése betöltte a díszes teret.

Az emberek, akik ott sűrűtek-forogtak körülötte, mintha ma sokkal barátságosabb tekintetet öltöttek volna magukra, mint máskor, és mintha a fák ágai között sutogó szellő is egyedül csak az ő szerencsésjét, nagy boldogságát hirdetné.

Izgatottan sietett haza lakására. Gyorsan febrántotta az üvegajtó szárnyát és a szoba közepén foglalatosskódó szobaasszonyához rohanva erősen megölelte; csak úgy ropogott szegénynek a dereka.

— Boldog vagyok! — sóhajtott.

A szobaasszony előbb ámult-bámult, hanem amint kibontakozva az ölelő karok közül, ránézett Chamangeauxra és látta annak izgalomtól kipirult arcát, elnevette magát:

— Mi lelte magát, Illés?

— Hogy mi lelt ma engemet? —

kérdé az új számtiszt bologságtól sugárzó arczczal. Hát nem látja arczomról, szememből, mi ért ma engem?

Sára asszony erősen a fiatal ember savószinű szeméi közé nézett.

— Semmit sem látok! — mondá mosolyogva.

— No ha nem látja, hát majd megmondom. A főispán kinevezett a városnál legutóbb megüritt számtiszt állásra. Hát nem örül e hírek?

A szobaasszony odanyújtotta neki pieziny, formás kezét.

— Örülök, igen örülök, — mondá.

Illés izgatott hangon mesélte el a történeteket.

— Tudja Sára lelkem, a főispán még a vállamat is megveregette és azt mondta, hogy csak igyekezzem hivatásomat lelkiismeretesen betölteni, mert akkor bizton számíthatok arra, hogy a legközelebbi tisztujtás alkalmával véglegesíteni fognak most elnyert állásomban. Tyuhaj, milyen boldog életem lesz nekem!

— Az szép... mondta a szobaasszony és elmosolyogva magát, ki-

ment a szobából, magára hagyva az örömeiben ugrándozó Illést.

Chamangeaux néhány nap múlva már az irodában dolgozott. Hivatali főnöke ugyan kissé tulszigoru volt hozzá, hanem ez egy csöppet sem bántotta őt. Minék is, mikor háta mögött a mindenható főispán állott?!

Egy vasárnapi délután, mikor Illés nem ment a hivatalba, mellé huzódott Sára asszony.

— Mondja meg őszintén Illés, nem gondolt még arra, hogy megnősüljön és boldog családi tűzhelyet alapítson magának?

E váratlan kérdésre Chamangeaux hirtelen betapasztotta kezével a füleit.

— Ugyan ne tréfáljon, Sára, mondá vártatva.

— Nem tréfálok én lelkem, egész komolyan beszélek.

Illés a világért fel nem mert volna tekinteni a cipője hegyéről; annak foggyatékos voltát látszott tanulmányozni.

(Folytatása következik.)

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara.

(Folytatás.)

Az ipari termelés terén a kamara kerületében még mindig a kisipar bír a legnagyobb jelentőséggel. S ez a tárgyalt évben is mostoha viszonyokat küzdött; sőt számos irányban, a helyzet még az előző évekhez képest is súlyosbodott. A nép kedvezőtlen anyagi viszonyai miatt a fogyasztás csak a legszükségesebb iparcikkekre szorítkozik. A kisipar súlyos helyzete a székelyföld közgazdasági viszonyainak legaggasztóbb tünetei közé tartozik. E téren a javulás jelei még mind nem mutatkoznak, sőt számos irányban megdőbbszerűen nyilvánul a feltartóztatatlanság lassu elsorvadás folyamatára. Azt, a mi a kisiparból még megmenthető, csak a mai körülmények igényeinek üzemberendezéssel s a fejlett versenyviszonyoknak megfelelő üzleti szervezkedéssel menthetik meg iparosaink. Erre kedvező alkalmat nyújt nekik a nagyméltósági kereskedelemügyi miniszter úrnak a tárgyalt évben az ipari szövetkezetek létesítése érdekében megindított nagyjelentőségű akciója. A kamara, mely főnállása óta állandóan buzdította a kisiparosokat, hogy közös műhelyek, közös nyersanyag beszerző- és áruaktár-szövetkezetek létesítése által igyekezzenek a haladó idő által megkövetelt versenyképességre szert tenni, a miniszter úr felhívására az eddigieknél is nagyobb nyomatékkal igyekezett az iparos-osztály figyelmét e fontos kérdésre irányítani. S bár egyfelől örvendetes tény gyanánt jelezheti a kamara, hogy a kerületéhez tartozó jelentékenyebb iparüző városok különböző szakmabeli iparosai hajlandóknak nyilatkoztak ily szövetkezetek létesítésére s ez irányban itt-ott már meg is indították a mozgalmat, másfelől sajnálattal kellett tapasztalni, hogy a kisiparosok rendkívül mostoha anyagi viszonyai mellett szinte kizárva látszik lenni annak a lehetősége, hogy iparosaink képesek legyenek a szövetkezéshez szükséges szerény tőkerészletek beszállítására.

Ha tehát az állam a székely kisiparos-osztály megmentése érdekében csakugyan nagyobb akciózt szándékozik kifejteni, akkor ennek, a kamara véleménye szerint, elérkezett a tizenkötödik órája.

A munkások társadalmi kérdése a kamara területén még nem bír oly jelentőséggel, mint az ország nagyobb ipari központjain. A munkás viszonyok a tárgyalt évben is tűrhetők voltak s inkább a miatt gyakori a panasz, hogy iparosaink, főleg azokban a szakmákban, amelyek a városi élet fejlődésével kapcsolatban legnagyobb haladást mutatják, nem bírnak elegendő szakképzett munkást kapni; sőt azokat is, a kiket maguk kiképeznek, elvonja a nagyvárosok fejlettebb ipara.

A tanoneképzés kérdése évről-évre nagyobb jelentőséget nyer az által, hogy egyes kisipari ágakban a mesterek tanonezokat már egyáltalán nem vesznek föl s így ez iparágak, már ez által is biztosan kivevésnek néznek elébe. A kisipar egészséges fejlődését már esirájában megfajtja az a körülmény, hogy a lehető legsúlyosabb versenyviszonyokkal küzdő kisiparosok, akik e mellett az évről-évre növekvő állami adók és egyéb közterhek nyomása alatt roskadoznak, többnyire nem képesek a tanoneképzéssel járó költségeket is viselni; miért is, vagy egyáltalán nem tartanak tanonezet, vagy csak olyanokat vesznek föl, a kik — rendszerint a legalsóbb néposztályokból valók lévén — többnyire írni és olvasni sem tudnak s akiket aztán a házi eseléd-munkákra használnak föl. Ily viszonyok között nem lehet esodálni, ha a kisiparos-osztály feltartóztatatlanság meg a pusztulás örvényébe s vele a békés adófizető állampolgároknak oly társadalmi osztályát vesztjük el, melynek elzülése az államfentartó elemre nézve egyértelmű volna egy veszített háborúval.

Az ipari szakképzés céljait van hivatva szolgálni a Maros-Vásárhelytől főnálló székelyföldi iparmúzeum is, melynek az állam támogatásával fölépített díszes új esarnokát a múltgi kereskedelemügyi miniszter úr a tárgyalt év nyarán személyesen nyitotta meg s a múzeum fenntartására és tovább fejlesztésére, a kamara múlt évi jelentésében foglalt javaslat alapján, a miniszter úr 400 frt évi segélyt volt kegyes engedélyezni.

A székely háziipar, melynek egyes cikkei, főleg az úgynevezett szotyorárak, nevezetes kiviteli cikket képeznek, a magán üzletemberek által felkarolva évről-évre nagyobb jelentőségre emelkedik.

A kereskedelem általában örvendetes mértékben fejlődik a kamara területén; mint erről a vasut, a posta és a pénzintézetek forgalmi adatai is tanuskodnak. Egyik legnagyobb jelentőségű s főleg nagy jövőre hivatott üzletág a kamara területén az ásványvizekkel való kereskedés, mely a tárgyalt évben is örvendetes arányokban fejlődött. Az utolsó években számos új székelyföldi ásványvizet vezettek be a kereskedelmi forgalomba, mint a milyen a „Baross-forrás”, a „Venus-víz” és a Korondi főkút” vize, melyek már is széles körökbe közkedveltségnek örvendenek. A székely vasutak kiépítésével pedig úgy az ásványvíz-üzlet, mint általában a kereskedelem terén új s bizonyára tartós lendület remélhető.

A közlekedési viszonyok — bár a tárgyalt év e téren is haladást jelez, — még mindig ép oly kedvezőtlenek, mint az előző évi jelentéseinkben eseteltük. Különösen áll ez a vasuti és postai forgalomra. A várva-várt vasuti építkezések, sajnos, még mindig nem vették kezdetüket. Megnyugvással szolgált azonban a nagyméltósági kereskedelemügyi miniszter úrnak a tárgyalt év őszén a törvényhozában tett ama kijelentése, hogy a helyi érdekű vasutak tovább fejlesztésénél „első sorban törekedni fog a székely vasutak létesítésére s igyekezni fog, hogy a jövő év folyamán a vasutak egy részének létesítése biztosítottassék.”

A vasuti forgalom, a jelenlegi hűzagos hálózattal mellett is, örvendetesen fejlődik.

A postai és távirati forgalom adatai a kamara fennállásának első három évében örvendetes tanúságot

tesznek arról a fejlődésről, a mely a kamarai kerület közgazdasági viszonyaiban, mint már több helyen említettük, az utolsó években mind inkább észlelhető.

Az ezredéves kiállítás előmunkálatai, a tárgyalt évben, a kamara területén is megindultak s a társadalmi tényezők hazafias érdeklődése mellett remélhető, hogy a székelyföld is, szerény viszonyaihoz képest, méltóan lesz képviselve a történelmi nevezetességű nemzeti tárlaton.

Felhívás

az ország kereskedőihez, kereskedelmi vállalatokhoz, pénzintézeteihez és biztosító-társaságaihoz.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjának előmunkálatai immár annyira előre haladtak, hogy rövid időn a szükséges terület megállapítása s az épületek tervezése fogorra kerül. Ez azonban nem lehetséges mindaddig, míg a csoport programjának keresztülvitelével megbízott végrehajtó bizottság nem ismeri azokat az anyagi eszközöket, melyek a költségek fedezésére tekintetben rendelkezésre állanak.

Fölkérjük ennél fogva mindazokat, a kikhez a csoportbizottságnak 1893. december hó 30-án tartott össziüléséből kifolyólag felhívást intéztünk az iránt, hogy a csoport kiállítás költségeinek fedezéséhez járuljanak, valamint általán mindazokat, a kik a kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoport által közvetlenül érdekelve vannak: az ország kereskedőit, kereskedelmi vállalatait, pénzintézeteit és biztosító-társaságait, sziveskedjenek hozzájárulásuk iránti nyilatkozatukat f. évi szeptember hó végéig az ezredéves országos kiállítás igazgatóságához (Akadémia u. 3 sz.) beküldeni, a hová ugyancsak a felajánlott összegek is beküldendők lesznek.

Budapest, 1894. évi szept. 1-én.
Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjának elnökei:

Dr. Falk Miksa s. k.

ország. képviselő.

Lukács Antal s. k.

a főrendiház tagja, a magy. földh. int. igazgatója.

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld” eredeti regénye. —

Írta: Hajdó Ödön.

(Folytatás.)

IX.

Fazli.

Az alatt, míg a hajótulajdonos és két nő között az említett társalgás folyt, Fazli a hajós-kapitány nem tudott nyugodni fülkéjében, különös gondolatok tarták ében.

Végig dülve ringó ágyán, mohón szivta egyik szivart a másik után, mint a kit valami bánt, valami izgat és azzal kíván szórakozni, hogy minél jobban bekormányozza a tüdőjét.

Szikár alakja; hozzá szeplős arc, rótt haj, zavaroskék apró szemek, vékony hegyes orr, lecsüngő bajusz, nagy száj és gyér szakál. Ez Fazli. Ugy néz ki, a mint ott gubbaszkodik ágyán, a mint mikor a híuz pré-dájára les.

— Meg kell tudnom — beszélt ön-

magához — kik ők, mi viszonyban vannak gazdámval, hova és miért mennek? ... Ma este meglapá tekintetem a fiatalabbik arcát a kenderdőzés daczára is, de ilyen szép nőt még nem láttam életemben ... Vajjon leány-e, vagy asszony? ... Vajjon a másik csakugyan az anyja-e? ... Miként tudnám meg? ... A főnökintől nem kérdezhetem, mert hát-ha szeretője ... Alláhra mondom szerelmes lettem ebbe a kis huriba s a mióta megláttam gyönyörű arcát, minden gondolatom hozzá köt. Eh, majd csak találom alkalmat, hogy megközelítem.

Tépelődései közben oly vastag füst-felhővel telítette meg kabinja levegőjét, hogy szükségét látta a szellőztetésnek s kinyitva ablakát kikönyörkölt azon. A mint meglátta a hajó derekán beszélgető társaságot, kaján öröm ült a sunyi arezra és azonnal felosont a fedélzetre. Meghuzódott a beszélgetők közelében, kik nem látszának tárgyakon kívül egyébre figyelni és igyekezett minden szavukat kihallgatni.

Véletlenül épen azon részletnek volt fültanuja, midőn az utazás ezéltalansága tárgyaltatott.

Fölbúldult a hallottakon s a kielégített kíváncsiság örömevel surrant vissza kabinjába, midőn a hajósip megszólalt.

— Alláh is kedvezni látszik — mondá elégtűlt arezezal, melyen a sóvárgásnak, a vágyak eltitkolhatlan jelei ültek, — az a kis huri tehát még leány és Koreába készül. Valami fejedelmet emlegettek és azt, hogy most már utazásuk ezéltalan s Port-Saidból vagy Adenből vissza akarnak térni. Abból ugyan semmi sem lesz. Rajta leszek te kis galamb, hogy egész uton velünk maradj. ... A gazdám, mint kivehetém, uj isméről, talán még arcát sem látta, ropant közönyös és így nem lehet fogalma szépségéről. Ez mind csak terveim sikerének szolgál könnyebb-ségére. De ha meglátja, megismeri és beleszeret, akkor elestél Fazli. ... Meglátjuk. ... Az igaz, hogy a külső nem olyan megnyerő, mint a Fakardin Ezráé s így ő előnyben van e tekintetben is — miközben odaállt a deszkafalon lelogó kis tükör elébe s pödörített egyet-egyet mindkét lelogó bajuszán — de ki tudja — folytatta tovább — nagyon sok példa van arra, hogy a legrutabb

férfi a legszebb nőt meghódítja. Miért ne kísértőnöm meg hát én? a ki még sem vagyok egészen csunya — s azzal bizonyos hűséggyal, mint a ki tetszik önmagának, nézeget a tükörbe. Megtekinti arcát szemben, háromnegyed élről, jobbról és balról, egy kiesít módosít a szájtartásán, kipomádézza a bajuszát, rendbe szedi a haját s az ezután tartott szemlével még inkább meg látszik elégedni, mert önbizalommal mondogatja:

— Megkísértem, meg fogom kísértetni ...

— Az igaz — tépelődék tovább — hogy nevem nincs, ugy szedtek fel az uton, midőn a kopekek tépték rongyaimat, de szorgalmam és beesültelességem ... ha ha ha! ez nem helyes szó, miért is vagyok satirikus magam iránt, mondjuk inkább ügyességem révén mégis vagyok számbavehető egyéniség s jövedelmem is van olyan, melyből eltarthatok egy ilyen kedves kis feleséget. Ha jól emlékszem a korán négy törvényes feleség tartását engedi meg, de azon kívül akárhány szerető tarthatását is. Én megelégszem ezzel az egygyel, Alláhra mondom, nem vágyakozom több után! (Folyt. köv.)

Csarnok.

Jambor Están egyházi levelei
a szerkesztőhez.

XXVII.

Téns Szerkesztő ur!

Az múlt vasárnap reggel az én kedves hűtőstársam Petronella a következő nyájas szózatot kötött fel alvó álmomból: Keljen fel vén számár, mert mindnyá az hasára süt a nap. Szedgye fel a sátorfáját s menyhen be az városba.

A mint sikerült véglegesen felébrednem, mindnyá felébredt bennem az férfiú méltóság és így szólék vissza: — Ámbátor az asszonyi álnak hosszú az hajzattya és rövid az elméje, de ezét a kurtácska eszbeli tálentommal és tudnia kék, hogy Kárbahágó egyházfia nem számár ember, s ennél fogva az ilyen titulust nem akezeptórozom.

— Ne prézsmítáljon keed sokat — szólott ő mérgesen — hanem izibe keljen, menjen a városba s hozzon 10 uj krajczárta antimoniumot a sortésnek s 10 uj krajczárta szű bátorítót, Hopmán-eseppent és álkörmost összevegyítve az én számomra, met szaggatást érzek az gyomromban.

Égészen elesudálkoztam, hogy az feleségem és sertvésem egyszerre lesznek betegek, pedég nem egy koszon vadnak. Nehogy valami bajuk essen, bementem a városba. A mint ottan ögyelegetem, a falakon nagy piros papirosokat láttam s azon fekete betűket. Ebből megértettem, hogy az város naecesás képviselője számot akar adni, hogy 3 esztendő alatt miket végzett. De mán esztet megvárom, met sohasem lehet az ember elég okos, hogy okosabb ne lehetne. Mán én magam es elég szépen értek a magas politikához, de a naecesás képviselő ur még jobbat ért hezzá. Hát ha valamit tanulhatnék. Néztam, hogy merre huzódna a népek s én es mentem utána. Bezzog a város faluháza szob beeske, mint a münké Kárbahágón. A nagy szoba mán teli volt emberrel s egy szegletbe en es meghúzódta. Csak éppen az nem tetszett a dologban, hogy a naecesás képviselő ur elejibe egy pohár vizet tették. Hát nem tudták a választók valami jobbal kénálni képviselőjüket. Példának okáért egy ital bor sokkal jobban smakkolt volna a naecesága nyelvezettyinek.

Mondhatom, hogy okos ember a naecesága. Őt fertáj óráig beszélt könnyű nélkül. Ugy tulta a beszédgyit, mint a víz. S mije szép dolgokat mondott. Csak éppen az a kár, hogy nem értettem meg. Annyót még es megtuttam, hogy miféle csudaállat az az valuta. Hát ez a pénz láb. Tehát azért nincsen sem nekem, sem kántor komámnak soha pénzünk, met hát a pénznek lába vagyon s elfut. Most mán ezen megsántult lábakat es meg akarja renoválni az magas kormány, hogy az magyartól a pénz jobban elfusson. Mán bizony okosan eselekszi a naecesága, ha elene mond. Asztán micsa furesaság az es, hogy en eddig aszt hittem, hogy az mindegy akár ezüstben, akár aranyban nines 100 frtom. Pedég nem ugy vagyon, met jövőre mikor 100 frtom nem lesz, akkor 200 frtom sem leszén. Ijen formán értettem meg én a magyarázatból a valutát. Lehet, hogy nem ugy vagyon, de hogy ijenformán jött ki a beszéd, az mán bizo-

nyos. Hogy tehát veszélyben vagyon a szent haza, azt mán tisztán látom. Abban meg esmég szent igazza van a naecesás képviselő urnak, hogy az idegen pénz mián erőst szenved az magyar, met példának okáért nálam es az a pénz hiányzik, a mi a más zsebiben vagyon. Ha az én zsebemben volna, akkor más szenvedne s ez sokkalta jobb volna. Hanem azért ojan nines, hogy a mü földjeinket valaki elvegye, inkább 10 zsidót kiküszvötk a bőriből, semhogy megengedgyem, hogy az én sovándrói plágám-ba az ekéjít valaki beleakassza. Móriéz, ki zsidó lótyüre erőst ért az pénzbeli pekulációhoz, ojan formán beszél, mint én, hogy nem az a külső országbeli pénz árt az magyarnak, melyik ide bejő és itt külféle masinákat épít, hanem az a pénz, mely külső országban épít gyárokat. Azt es monta, hogy ha az ország sok interest fizet sohasem baj, esakhogy megbírja, met csak annak az országnak nines adóssága, kinek uin-esen hitele. Mán én a efféléhez nem igen értek s minek mongyam, mikor nem tudom, hanem azt véleményezem, hogy megos Móriéznek vagyon igazza.

A mint a naecesága beszélt, egy kúsdég papirosról olvasgattam le asztat a rengeteg milliókat, miket a kormány elpazérolt. Ugy repültek a szobában a milliók mint nyárnak évadgyán az dongók. Szerettem volna vaj egyet közülük nyakon esipni s zsebre rakni, nem egyébót s csak azt, hogy annyával es kevesebb legyen az ország adóssága s a kormány büne, de hát a millió ojan repülő valami, mit nehéz megfogni. Csak az zsidó kéz ért hezzá. Móriéz bizonyosan kaparintott volna vaj egyet magának.

Hejben hagyom azt es, hogy az veres tollas párt nem akarja a közös igazgatást államosítani. Hejes, maradgyon ugy a mint vót. Még a kellene, hogy mindent jövitsunk meg s asztán ne legyen, hogy az ember kit szidgyon, ha rossz kedve vagyon. En asztot véleményezem, hogy muszáj lenni egy hivatalnak, kit mind-éig cizimolhatunk. A jegyző ur es asszondja, hogy a közös igazgatás egy haldokló oroslány, kin minden számárnak szabad egyet rugni s ha az oroslánynak élete világát kioltjuk, a számarak egymást rugódják esze. Azót akarjuk a szegény közös igazgatást, ezt a haldokló muszka leányzót, ha vékony bőrrel es megtartani. Pedég hogy nem sokat ér, azt ország-világ tudja.

Hejben hagyom asztot is, hogy nem kellett volna Moduvával, ezzel a hitvány országgal barácesaságba lépni, sőt végedes végig egy nagy kőfallal kék elzárni, met bizony nem érdemli meg, hogy a magyar vole trafikáljon. En különben asszondom, hogy nem az a baj, hogy nagy a vám, hanem az, hogy a székef fehérsépek ojan árucikkelyeket szállítanak be, mik után nem kell semmiféle vámot fizetni. S kapnak érte puez pántlikát s ezifra vigánót. Ha az ember nézi, nem a szeme, hanem a szüve fájdalom meg tölle. Bizony nem kell nekünk Moduva!

Már esteledett, midőn a hosszú beszédnek vége lett, s minek utána egy jó esomó éjjent rikottunk, eljöttünk.

Asszongyák, hogy estére egy kis barácesaságos vacsora es vot. Mán ez ez igazán szép dolog vot a naecesá-

gától. Nálunk még a szózatolás napján es alig kapja meg a szavalló honpolgár az maga tokányát s itt mán két esztendővel előbb elkezdik. Mü kántor komámmal el es határoztuk, hogy a naecesagát jövőre meghijjuk a magunk kerülettyibe, mert senki sem bolond, hogy étlen-szonnyan gyakorolja alkotmányos jogait.

Kárbahágó, 1894. szept. 26-án.

Maradtam a téns szerkesztő urnak

tisztellett s becsülettél:

Jambor Están,
egyházi.

Ujdonságok.

Időjárásunk nemesak kellemes, de hasznos. Enyhe nyomás, esők s meleg napok váltják fel egymást. A hőmérséklet általában igen enyhe.

Agyagipar Háromszéken.

Megyének főispánja nagy buzgalommal iparkodik megyéje területén ujjabb meg ujjabb iparágakat meghonosítani, hogy a székely munkás kezeknek foglalkozást nyújtson s így a Romániába való kívándorlásnak gátat vessen. Egy ilyen új iparág az agyagipar. Megyének főispánjának közbenjárására f. hó 28-án Pap János miniszteri agyagipar megbízott érkezett Háromszék megyébe s Gábor Péter főszolgabíróval Bereczkbe utazott, hogy ott a talajt s egy esetleg felállítandó agyagipar gyár előfeltételeit megvizsgálja. Mi ezen rendelkezésben is a kormányznak a székek ügyek iránt való meleg érdeklődését látjuk s igen örvendenénk rajta, ha a szakértő kiküldött működését kellő eredménnyel kísérné.

Bivalvész. A Martonfalván kiűtött bivalvész megyének alispánja f. hó 20-án kelt határozatával megszüntetnek jelentette ki, mivel a törvényes határidő alatt ujjabb eset nem merült fel.

Vesztett eb. Folyó hó 28-án Felesernáton községében egy eb több embert megmart. Minthogy azon gyanu merült fel, hogy a kutya vesztett volt, a szolgabírói hivatal nyomában a legszigorubb nyomatatot indított. Az eredményről annak idejében értesíteni fogjuk a közönséget.

Tűz. Folyó hó 24-én Dálnokban tűz ütött ki, mely alkalommal Veres Márton egy darab épülete égett le. A tüzet gyorsan sikerült lokalizálni s így nagyobb kár nem történt.

Az egerek az idén annyira elszaporodtak a szántóföldeken, hogy komolyan veszélyeztetik a jövő évi termést. A gazdaközönség tehetetlenül áll ezen csapással szemben s a szabadulást az őszi fagyos esőktől várja.

Amerikai bolondságok. Az „Arizona Kicker”-ben olvassuk a következő szomorújelentést: „Allen-Green-Mary szomoruan tudatja rokonáival, barátaival és ismerőseivel, hogy szeretett egyetlen jó férje Allen-Green Ferdinánd meghalt. Halála következtében ő fiatalon, vigasztalanul, 38,000 dollárral és egy szép birtokkal özvegyen maradt.” Egy hirdetés ugyaneme lapban így hangzik: „Két évi házasságunk után férjem jónak látta magát a legközelebbi szegre felakasztani. Minthogy jószágomat magam sem kezelni, sem pedig 257 főből álló gazdasági személyzetemre felügyelni nem tudok, férjet

keresek, kit első férjem esete nem riaszt vissza. Grower May. Jackson ville. (Tessék pályázni!)

PIACZI ÁRAK.

Kézdi-Vásárhely, Aug. 9. Buza (tisza) (métermázsánkat) 5.70. Buza (közepes) 5.65. Rozs 4.12. Arpa 4.38. Törökbuza 5.65. Zab 4.38. Borsó 6.06. Lencse 1200. Fuszulyka 500. Köleskása 1300. Burgonya 90. Marha hus kilogrammja —36. Juhhus —28. Sertéshus —48.

Hirdetések.

Legbiztosabb óvószér a Kolera, hogy-máz és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!

Önműködő-tözegszóró eloszlók.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszék mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszékbe-rendezések, kórházak, laktariák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegszóró! Tözegszóró! Minden-mű tözeggyártmány nagy raktára. Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesítése. Városisztatási és elfuvarozási vállalatok szervezése. Mütrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szivesen szolgál az igazgatóság. AZ ORSZ. KÖZECÉSZS. ÜGYTANÁCS ÁLTAL TÖBBSZÖRÖSEN AJÁNLVA

Legszolgabíró: Budapest, IV., Városház-tér 9 (Hármasbázár)

Magyar tözeg- és mütrágya-ipar részvénytársaság.

(92.) 4-6

1000 résztvevőből

egyenként 100 forint befizetendő összeggel közös tőzsdei spekulációk keresztülvitelére egy társaság állitattik össze.

Ily módon egy 100,000 frtnyi tőke hozatik össze, melylyel a jelenlegi kedvező tőzsdei helyzetenél nagy eredményeket lehet elérni a nélkül, hogy mint a kis tőkénél, a tőzsdei áramlatok veszélyének ki lenne téve.

A betét jóálláson kívül még 5 százalékkal kamatozik.

Alulírott bankház által keresztülvitt operációkról a résztvevők, közvetlenül a kivitelt után egyidejűleg fognak értesíteni, az elért nyereség pedig havonta elszámoltatik és kifizetetik.

Belépési nyilatkozatok

Kanitz M. E. bankházához Budapestben

Kishűdtea 8. (Alapított 1865-ben)

intézendők, melyhez 10 frt melléklendő, mely után az eredeti okmány 90 frt utánvétellel küldetik el.

Kik ezen konzorciumba, a részesedés esekély volta miatt, nem akarnak belépni, saját nagyobb spekulációinak keresztülvitelére fentnevezett bankháznál, külön számlát nyitathatnak maguknak és azon előnyben részesülnek, hogy a konzorcium szakszerűen keresztülvitt operációiból, saját javukra fordítható tájékoztatást merithetnek.

105. 1-7.

KÉPVISELŐ

kerestetik egyik legnagyobb magyarországi **sörfőzde** részére. **bor-, szeszkereskedők, regále-bérlők** stb. előnyben részesülnek. Ajánlatok A. O. 100 alatt a kiadóhivatalba intézendők.

(102). 2—3

Máriaczei Gyomorcepp

magyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, hűzés lehelet, felfútság, savanyu felbőffés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott gyomorüriterhelésnél, étellekkel és italokkal, giliszták, májbejek és hámrhoidáknál.

Említtett bajoknál a **Máriaczei gyomorcepp** ezek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerész
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”

Kolera-járvány alkalmával, ennek meggátolására előírt szabályokhoz, mindenki szigorúan alkalmazkodjék, melynekfigye azon meggyőződésre fog jutni, hogy van szer a kolera ellen és hogy bizonyos fokig, egyszerű alkalmazás mellett mindenki megmenekheti magát ebbeli megbetegedéstől.

Különösen figyelemmel kell lennünk beállandó emésztési zavarokra és szék-dugulásra. Az egészséges emésztés csak a rendes életmód, minden az emésztésre károsan ható nehéz ételek nélkülözése, főleg a gyomornak s egyáltalán minden meg-hűléstől való óvakodás által érhető el. Az egészséges emésztést leginkább az ismert Brady E. gyógyszerész „Máriaczei gyomorcepp”-jei tartják fenn, melynek rendkívüli gyomor-erősítő hatása van. A „Máriaczei gyomorcepp” emésztési zavaroknál és elnyálkásodásnál, mint kitűnő szer van elismervé, s számos év óta a legkedveltebb házi szer a családoknál, különösen hirtelen beálló betegségeknek, mind első segély.

Kapható minden gyógyszerárban üvegesekben (melyeknek Brady E. aláírással kell ellátva lenni) használati utasítással 40 és 70 kr-ért. 10—10

BODOKI

MATILD-FORRÁS

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytisztá égvényes vasas savanyuvíz.

Elsőrangú aczél-forrás!

A viláfgalomban legfelségesebb, legolcsóbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetesen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuvíz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknek és női bántalmaknál páratlan hatású gyógy-ital!

Egy literes üveg víz ára üvegeszereléssel 4 krajczár.

Kapható:

Kézdi-Vásárhelytől **Kupán József** urnál főraktáron, továbbá minden ásványvíz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF** a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye)

20—

HIRDETÉSEK JUTÁNYOSAN FELVÉTELEK.

Alólírt czégnél

minden csak 95 krajczár!

A megrendelni szándékozók kéretnek megrendeléseiket a lehető gyorsan eszközölni, miután a raktári-készlet már nem igen nagymennyiségű.

- 1 drb NŐI VÁLLKENDŐ, nagy, különböző feltűnő színekben, nélkülözhetetlen kellék, csak 95 kr.
- 12 drb FRANCZIA BATIST ZSEBKENDŐ, beszegve, jó mosó, csak 95 kr.
- 1 drb NŐI ING, nagyszerű stickolt-betéttel, jutalomdíjat is nyert, csak 95 kr.
- 1 drb. előkelő FÉRFI ING, fehér vagy színes, csak 95 kr.
- 1 drb FÉRFI vagy NŐI ALSÓ-NADRAG, parchet, gyapot, vagy szőtesből, nagyon vastag és meleg, csak 95 kr.
- 1 drb. francia ERCZ-ÓRA, hosszú láncszal, nagyon előkelő és pontosan jár, csak 95 kr.
- 1 drb. DAMAST-ABROSZ, igen élénk színekben és fehérben is, csak 95 kr.
- 6 drb DAMAST-SERVIETA a fenti színekben, csak 95 kr.
- 3 pár TELI NŐI HARISNYA, minden pár külön színben, a térdig érő, csak 95 kr.
- 4 pár TELI FÉRFI HARISNYA, minden pár vastag és meleg, csak 95 kr.
- 1 teljes GYERMEK-JÁTEKSZER, fiuk vagy leányok részére, 8 igen szép darab, csak 95 kr.
- 6 drb EVO-KANÁL, igen finom, színét mindig megtartó britania-ezüstből, csak 95 kr.
- 6 drb KÉS, ezüstfényű fogantyúval és VILLÁK egy darabból, csak 95 kr.

Csak 2 frt 40 kr. egy teljesen kész, kitűnően szabott FÉRFI NADRAG, igen jó, erős és tartós téli szövetből.

Az igényeknek meg nem felelő tárgyak visszavételnek és kicseréltetnek. A szétküldések a legpontosabban eszközöltetnek utánvét vagy a pénznek előleges beküldése mellett.

Megkeresések **Apfel bizományi üzletéhez, Bécs I. Fleischmarkt 6 Kv. sz. intézendők.**

- 12 drb KÁVÉS-KANÁL, színét örökre megtartó britania-ezüstből, csak 95 kr.
- 2 drb LEVESMERŐ-KANÁL, britania-ezüstből, nehéz és olévülhetetlen, csak 95 kr.
- 1 drb AGYSZÖNYEG, mozaikszerűleg kidolgozva, feltűnő szép, csak 95 kr.
- 1 darab imit. GYÉMÁNT-GYÜRÜ, arany foglalattal, ékkövekkel, csak 95 kr.
- 1 pár FÜLBEVALÓ, nagyon szépen fénylő imit. gyémántkövekkel, csak 95 kr.
- 2 drb női BRILLANT-MELLTŰ, igen felséges imit. ékkövekkel kirakva, csak 95 kr.
- 1 drb MŰTAJTÉK-PIPA, china-ezüst fedéllel, feltűnést keltő minden pipázóra, csak 95 kr.
- 1 drb valódi TAJTEK SZIVAR-vagy CIGARETTA-SZIPKA, valódi borostyánkő szipokával, finom selyem tartóval, csak 95 kr.
- 1 dra ORALÁNCZ, legfinomabb nickel ezüstből, csak 95 kr.
- 1 drb selyem NYAK- vagy FÖKENDŐ, a legszebb és legkellemesebb színekben, 1 rőf hosszú, csak 95 kr.
- SOK PENZT takarítanak meg azon hölgyek, kik ruháikat nálam rendelik meg. Egy ruhához való kelmét (körülbelül 8 meter) 2 frt 80 kr-ért adok. A kelmék gyapotszövetek vagy cachemirok, a legdivatosabb színekben.

103 1—6.